

Vergaderjaar 2012–2013

33 544

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) en van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2013 (Incidentele suppletoire begroting)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1 en 2

Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2013 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) en in de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII). Specifiek worden de begrotingsartikelen die betrekking hebben op Ontwikkelingssamenwerking overgebracht van de departementale begrotingsstaat naar de begrotingsstaat van Buitenlandse handel en Ontwikkelingssamenwerking.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

De minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

Voorstel van Wet

Door middel van het onderhavige wetsvoorstel wordt voorgesteld de uitgaven van de begroting 2013 van Buitenlandse Zaken (V) met EUR 2978,7 miljoen te verlagen en de ontvangsten te verlagen met EUR 57,4 miljoen. Daarnaast wordt voorgesteld de uitgaven van de begroting 2013 van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) met EUR 2978,7 miljoen te verhogen en de ontvangsten te verhogen met EUR 57,4 miljoen.

Het beleid

Indeling

In verband met de instelling van een nieuwe programmabegroting voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking wordt de begrotingsstaat, zoals deze is ingediend op Prinsjesdag, opgesplitst. Als gevolg hiervan worden de tabellen, zoals gepresenteerd in de budgettaire gevolgen van beleid ook gesplitst. In paragraaf 2.1 worden de nieuwe tabellen «budgettaire gevolgen van beleid» opgenomen welke horen bij de begrotingsstaat van het ministerie van Buitenlandse Zaken (V). In paragraaf 2.2 staan de tabellen behorende bij de begrotingsstaat van Buitenlandse handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII). Voor de toelichting op de financiële instrumenten gelden de relevante onderdelen van de toelichtingen die zijn opgenomen in de voorstellen van wet tot vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Buitenlandse Zaken (V) en ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (XIII), artikel 15, horende tot de Rijksbegroting 2013, zoals die op de derde dinsdag van september 2012 bij de Tweede Kamer zijn ingediend. De splitsing vindt budgettair neutraal plaats. Bovendien wordt de artikelindeling in takt gelaten. Dit met uitzondering van onderdelen die in zijn geheel op de ene of andere begroting blijven staan. De nummering wordt in dat geval opvolgend aangepast.

Amendementen

In de gewijzigde begrotingsstaat zijn de financiële consequenties van de aangenomen amendementen, welke tijdens de begrotingsbehandeling aan de orde zijn geweest, opgenomen in de oorspronkelijk vastgesteld begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken (V) (kolom 1). De amendementen zijn conform onderstaand schema opgenomen:

Amendementen begroting Buitenlandse Zaken 2013

NR	indiener	korte omschrijving	dekking
26	Maij (PvdA) c.s.	FLOW +EUR 10 mln. (art. 5.3)	4.2 ABS Mali
50	Ten Broeke (VVD)/ Bonis (PvdA)	MATRA +EUR 3 mln. (art. 2.5)	binnen 2.5
87	Van Dijk (SP) / De Caluwé (VVD) / Mulder (CDA) / Voordewind (CU)	Global Fund +EUR 7 mln. (art. 5.4)	2.5 speerpunt veiligheid en goed bestuur Rwanda
88	Van Dijk (SP)	Global Fund +EUR 5 mln. (art. 5.4)	4.3 infrastructuur
90	Mulder (CDA) / Van Dijk (SP) / De Caluwé (VVD) / Voordewind (CU) / Van Ojik (GL) / Maij (PvdA)	speerpunt veiligheid in Rwanda +EUR 2,5 mln, geen SBS (art. 2.5)	2.5 veiligheid, goed bestuur en rechtsorde

Uitgangspunten splitsing

De splitsing van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken (V) is tot stand gekomen op basis van de verdeling van de bevoegdheden, zoals opgenomen in Koninklijk Besluit nr. 12.002587.

Vervolgens is bij de splitsing ook betrokken in welke mate het beleid past bij doelstellingen van de minister van Buitenlandse Zaken en van de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking zoals opgenomen in de ontwerpbegroting 2013. De geïntegreerde beleidsvoering blijft na de splitsing van de begroting in stand. Op basis van deze uitgangspunten zijn de volgende categorieën te onderscheiden:

- Programmabudgetten die duidelijk vallen onder de bevoegdheid van één van beide bewindspersonen. Dit betekent in de praktijk dat programmabudgetten die volledig ODA zijn of betrekking hebben op internationale handel worden overgeheveld naar de begroting van Buitenlandse handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII).
- Budgetten van beleidsprogramma's die zowel uit een ODA- als een non-ODA-component bestaan. Voor deze budgetten is de afweging gemaakt of het zwaartepunt ligt bij de beleidsdoelstellingen van Buitenlandse Zaken of Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. In de praktijk blijkt dat in de meeste gevallen het beleidszwaartepunt overeenkomt met het zwaartepunt in de omvang van het aandeel ODA (BH&OS) of non-ODA (BZ). Daarnaast blijven uitgaven voor bondgenootschappelijke veiligheid en de afdrachten aan de EU, zoals opgenomen in artikel 3, staan op de begroting van Buitenlandse Zaken.

2. Het beleid

2.1 De beleidsartikelen behorende bij de begrotingsstaat van het ministerie van Buitenlandse Zaken (V)

Beleidsartikel 1: Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging mensenrechten

Beleidsartikel 1 Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten

Bedragen in EUR 1.000				2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen				94.041	113.336	99.586	99.586	99.586
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal				109.551	104.856	103.686	103.686	103.686
1.1	Een goed functionerende internationale rechtsorde			52.216	51.316	50.816	50.816	50.816
	<i>Multilateraal</i>			46.256	46.256	46.256	46.256	46.256
		Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan Verenigde Naties waarvan OESO	40.501 5.823				
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>			5.960	5.060	4.560	4.560	4.560
		Subsidies	waarvan Carnegiestichting	4.800				
1.2	Bescherming van de rechten van de mens			57.335	53.540	52.870	52.870	52.870
	<i>Bilateraal</i>			27.885	25.490	25.320	25.320	25.320
		Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	19.792				
		Subsidies	Diversen	8.093				
	<i>Multilateraal</i>			8.650	7.250	6.750	6.750	6.750
		Bijdragen (inter)nationale organisaties	OHCHR	8.650				
	<i>Maatschappelijk</i>			20.800	20.800	20.800	20.800	20.800
		Subsidies	Wereldomroep Diversen	14.000 6.800				

Beleidsartikel 2: Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur

Beleidsartikel 2 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur

Bedragen in EUR 1.000				2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen				234.511	239.304	225.049	224.887	224.887
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal				253.494	258.338	242.330	242.145	242.145
2.1	Goede internationale samenwerking ter bevordering van de nationale en bondgenootschappelijke veiligheid			20.721	19.847	18.567	18.567	18.567
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>			20.721	19.847	18.567	18.567	18.567
		Bijdragen internationale organisaties	NAVO	12.806				
			Diversen	4.925				
		Subsidies	Atlantische commissie	490				

Beleidsartikel 3: Versterkte Europese samenwerking

Beleidsartikel 3 Europese samenwerking

Bedragen in EUR 1.000			2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen			7.412.138	7.808.219	8.111.039	8.367.829	8.565.068
Uitgaven:							
Programma-uitgaven totaal			7.580.467	7.960.475	8.263.295	8.520.085	8.717.324
3.1	Een democratische, slagvaardige en transparante Europese Unie die haar burgers vrijheid, recht, veiligheid, welvaart en duurzame economische groei biedt		7.389.682	7.794.559	8.097.379	8.354.169	8.551.408
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>		7.389.682	7.794.559	8.097.379	8.354.169	8.551.408
		Bijdragen (inter)nationale organisaties	4.309.168	4.065.347	4.256.333	4.415.086	4.535.708
		BNP-afdracht					
		BTW-afdracht	339.447	938.384	999.461	1.045.727	1.069.537
		Landbouweffingen	253.000	253.000	253.000	253.000	253.000
		Invoerrechten	2.488.067	2.537.828	2.588.585	2.640.356	2.693.163
3.2	Een effectief, efficiënt en cohorent optreden van de Unie ten opzichte van derde landen en regio's, inclusief ontwikkelingslanden		177.177	152.256	152.256	152.256	152.256
	<i>Multilateraal</i>		177.177	152.256	152.256	152.256	152.256
		Bijdragen (inter)nationale organisaties					
		EOF					
3.3	Een hechtere Europese waardengemeenschap		9.748	9.800	9.800	9.800	9.800
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>		9.748	9.800	9.800	9.800	9.800
		Bijdragen (inter)nationale organisaties					
		Raad van Europa					
3.4	Versterkte Nederlandse positie in de Unie van 27		3.860	3.860	3.860	3.860	3.860
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>		3.860	3.860	3.860	3.860	3.860
		Bijdragen (inter)nationale organisaties					
		Benelux bijdrage					
Ontvangsten			685.267	697.707	710.396	723.339	736.541
3.10	Perceptiekostenvergoedingen		685.267	697.707	710.396	723.339	736.541
			63.250	63.250	63.250	63.250	63.250
		Inning landbouweffingen					
		Inning invoerrechten	622.017	634.457	647.146	660.089	673.291
3.30	Restitutie Raad van Europa		0	0	0	0	0

Beleidsartikel 4: Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede

Beleidsartikel 4 Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede

Bedragen in EUR 1.000		2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen		0	0	0	0	0
Uitgaven:						
Programma-uitgaven totaal		2.300	2.000	2.000	2.000	2.000
4.2	Effectief armoedebeleid van ontwikkelingslanden	2.300	2.000	2.000	2.000	2.000
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>	<i>2.300</i>	<i>2.000</i>	<i>2.000</i>	<i>2.000</i>	<i>2.000</i>

Beleidsartikel 7: Welzijn en veiligheid van Nederlanders in het buitenland en regulering van het personenverkeer

Beleidsartikel 7 Welzijn en veiligheid van Nederlanders in het buitenland en regulering van het personenverkeer

Bedragen in EUR 1.000		2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen		15.964	15.964	15.964	15.964	15.964
Uitgaven:						
Programma-uitgaven totaal		15.964	15.964	15.964	15.964	15.964
7.1	Op basis van eigen verantwoordelijkheid consulaire dienstverleningbieden aan Nederlanders in het buitenland	14.809	14.809	14.809	14.809	14.809
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>	<i>14.809</i>	<i>14.809</i>	<i>14.809</i>	<i>14.809</i>	<i>14.809</i>
	Subsidies	600	600	600	600	600
	Opdrachten	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000
		3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
		3.109	3.109	3.109	3.109	3.109
7.2	Samen met (keten) partners het personenverkeer reguleren	1.155	1.155	1.155	1.155	1.155
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>	<i>1.155</i>	<i>1.155</i>	<i>1.155</i>	<i>1.155</i>	<i>1.155</i>
Ontvangsten		41.300	41.300	41.300	41.300	41.300
7.10	Consulaire dienstverlening	41.300	41.300	41.300	41.300	41.300

Beleidsartikel 8: Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland

Beleidsartikel 8 Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland

Bedragen in EUR 1.000			2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen			41.362	33.402	32.805	26.805	26.805
Uitgaven:							
Programma-uitgaven totaal			43.439	37.286	35.886	29.886	29.886
8.1	Grotere buitenlandse bekendheid met de Nederlandse cultuur		7.246	6.646	6.146	6.146	6.146
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>		7.246	6.646	6.146	6.146	6.146
		Subsidies					
		Instituut Neerlandais	1.407				
		Bijdragen (inter)nationale organisaties					
		Gemeenschappelijk cultureel erfgoed	1.000				
8.2	Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor internationale organisaties in Nederland		13.775	10.175	10.175	4.175	4.175
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>		13.775	10.175	10.175	4.175	4.175
		Bijdragen (inter)nationale organisaties					
		Internationaal Strafhof Libanon tribunaal	10.000				
			3.600				
8.3	Vergroten van begrip en/of steun voor Nederlandse zienswijzen, standpunten en beleid in het buitenland en het versterken van het draagvlak in eigen land voor het buitenlandbeleid		22.418	20.465	19.565	19.565	19.565
	<i>Bilateraal</i>	Bijdragenovereenkomst					
		Landenprogramma's	7.527	7.027	6.527	6.527	6.527
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>		14.891	13.438	13.038	13.038	13.038
		subsidies	2.520				
		Opdrachten	3.458				
		Clingendael					
		POBB					
		Bezoeken					
		hoogwaardigheidsbekleders en					
		CD	1.665				
		Voorlichting	5.340				
Ontvangsten			790	790	790	790	790
8.30	Doorberekening Defensie diversen		790	790	790	790	790

Niet-Beleidsartikel 9: Geheim

Niet-beleidsartikel 9 Geheim

Bedragen in EUR 1.000			2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen			pm	pm	pm	pm	pm
Uitgaven			pm	pm	pm	pm	pm

Niet-Beleidsartikel 10: Nominaal en onvoorzien

Niet-beleidsartikel 10 Nominaal en onvoorzien

Bedragen in EUR 1.000		2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen		33.597	120.284	148.567	133.749	172.803
Uitgaven:						
Uitgaven totaal		33.597	120.284	148.567	133.749	172.803
10.1	Nominaal en onvoorzien	33.597	120.284	148.567	133.749	172.803

Niet-Beleidsartikel 11: Algemeen

Niet-beleidsartikel 11 Apparaat

Bedragen in EUR 1.000		2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen		702.951	676.946	656.963	689.034	684.984
Uitgaven		770.219	728.634	732.002	687.954	683.891
11.1.1	Personeel	457.505	438.299	434.453	416.663	415.423
	Eigen personeel	450.084	431.281	427.444	409.654	408.414
	Inhuur extern	7.421	7.018	7.009	7.009	7.009
11.1.2	Materieel	312.714	290.335	297.549	271.291	268.468
	waarvan ICT	32.264	28.564	26.465	25.565	25.565
	waarvan bijdragen aan SSO's	29.709	29.209	29.209	29.100	29.209
11.2	Koersverschillen	pm	pm	pm	pm	pm
Ontvangsten		58.626	58.626	58.626	58.626	58.626
11.10	Diverse ontvangsten	58.626	58.626	58.626	58.626	58.626
11.20	Koersverschillen	pm	pm	pm	pm	pm

2.2 De beleidsartikelen behorende bij de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII)

Beleidsartikel 1: Een sterke internationale concurrentiepositie

Beleidsartikel 1 Een sterke internationale concurrentiepositie

Bedragen in EUR 1.000		2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen		75.116	75.212	67.333	65.566	66.307
Uitgaven:		89.197	81.975	68.387	66.098	60.488
Programma-uitgaven totaal						
1.1	Een sterke internationale concurrentiepositie					
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>					
	<i>Subsidies</i>					
				Prepare2start/ Starters International Business (SIB)		
		6.147	5.535	4.905	5.850	5.850
		4.589	3.338	2.378	2.100	248
		6.462	715	281	0	0
		10.000	15.000	15.000	15.000	15.000
		5.000	3.000	0	0	0
		5.350	6.305	6.940	8.016	6.750
		823	2.000	2.000	2.000	0
	Bedrijfsleven					
		2.147	5.144	0	0	0
	<i>Opdrachten</i>					
		1.420	1.289	1.289	1.444	1.444
		1.179	0	0	0	0
		604	1.304	1.300	1.350	1.350
	<i>Leningen</i>					
		7.500	5.870	3.352	0	0
	<i>Bijdragen aan baten-lastendiensten</i>					
		33.106	27.605	26.072	25.468	24.976
	<i>Bijdragen aan internationale organisaties</i>					
		4.870	4.870	4.870	4.870	4.870
	Ontvangsten	14.315	9.315	5.167	1.815	1.815
1.10	Een sterke internationale concurrentiepositie					
		681	681	681	681	681
		12.500	7.500	3.352	0	0
		1.134	1.134	1.134	1.134	1.134

Beleidsartikel 2: Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging mensenrechten

Beleidsartikel 2 Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten

Bedragen in EUR 1.000			2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen			5.335	5.335	5.335	5.335	5.335
Uitgaven:							
Programma-uitgaven totaal			5.335	5.335	5.335	5.335	5.335
2.1	Een goed functionerende internationale rechtsorde		294	294	294	294	294
	<i>Multilateraal</i>	Bijdragen (inter)nationale organisaties	294	294	294	294	294
2.2	Bescherming van de rechten van de mens		5.041	5.041	5.041	5.041	5.041
	<i>Multilateraal</i>	Bijdragen (inter)nationale organisaties	5.041				
		ILO					

Beleidsartikel 3: Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur

Beleidsartikel 3 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur

Bedragen in EUR 1.000			2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen			438.000	699.739	428.306	428.468	428.468
Uitgaven:							
Programma-uitgaven totaal			516.006	575.469	609.571	609.571	609.571
3.1	Veiligheid, goed bestuur en rechtsorde in prioritaire gebieden		303.939	369.702	404.554	404.554	404.554
	<i>Bilateraal</i>						
	Veiligheid en rechtsorde	Bijdragenovereenkomst	256.139	321.902	356.754	356.754	356.754
		Landenprogramma's	217.843				
	Goed bestuur	Bijdragenovereenkomst					
		Landenprogramma's	38.296				
	<i>Multilateraal</i>						
	Veiligheid en rechtsorde	Bijdragen (inter)nationale organisaties	37.500	37.500	37.500	37.500	37.500
		UNICEF	30.000				
	Goed bestuur	Bijdragen (inter)nationale organisaties/ Diversen	7.500				
	<i>Maatschappelijk</i>						
	Goed bestuur	Subsidies/Bijdragen (inter)nationale organisaties	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300
			10.300				
3.2	Effectieve humanitaire hulp		212.067	205.767	205.017	205.017	205.017
	<i>Bilateraal</i>						
		Noodhulpprogramma's	59.767	53.467	52.717	52.717	52.717
	<i>Multilateraal</i>						
		Bijdragen (inter)nationale organisaties	127.000	127.000	127.000	127.000	127.000
		CERF	45.000				
		UNHCR	33.000				
		Wereldvoedselprogramma	36.000				
		UNRWA	13.000				
	<i>Maatschappelijk</i>						
		Bijdragen (inter)nationale organisaties	25.300	25.300	25.300	25.300	25.300
		Noodhulpprogramma's					

Beleidsartikel 4: Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede

Beleidsartikel 4 Meer welvaart, eerlijkere verdeling en minder armoede

Bedragen in EUR 1.000				2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen				749.287	673.937	508.602	568.776	867.482
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal				921.679	1.031.877	1.098.414	1.133.529	1.432.235
4.1	Voedselzekerheid			303.105	396.612	436.295	436.295	436.295
	<i>Bilateraal</i>	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	113.992	144.347	152.670	152.670	152.670
	<i>Multilateraal</i>	Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan IFDC/CGIAR/IFPRI	33.600	35.800	35.800	35.800	35.800
	<i>Maatschappelijk</i>	Subsidie	NUFFIC	15.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	<i>Bedrijfsleven</i>	Subsidie	waarvan Agriterra	140.513	186.465	217.825	217.825	217.825
			waarvan IDH	12.310				
			25.195					
		Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan IFC/FMO	46.390				
			waarvan PPP via Agentschap NL, IDH	44.048				
4.2	Effectief armoedebeleid van ontwikkelingslanden			256.936	224.278	230.076	265.191	563.897
	<i>Bilateraal</i>	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	50.474	24.288	24.195	24.195	24.195
			waarvan macrosteun	33.000				
	<i>Multilateraal</i>	Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan WB/Afd	277.601	294.370	283.960	283.960	283.960
			44.402					
			waarvan UNDP	55.500				
			34.000					
			waarvan UNCEF					
			119.139					
			multilaterale banken en fondsen					
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>			10.878	10.878	10.166	10.166	10.166
	Nog te verdelen i.v.m. wijzigingen in BNP en/of toerekeningen			- 82.017	- 105.258	- 88.245	- 53.130	245.576
4.3	Private sector ontwikkeling			354.678	404.027	425.733	425.733	425.733
	<i>Bilateraal</i>	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	58.366	56.995	39.825	39.825	39.825
	<i>Multilateraal</i>	Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan WB/WTO/WHO	55.560	65.218	64.822	64.822	64.822
			16.649					
			waarvan WB/WTO/WHO	18.182				
			11.514					
			7.743					

Bedragen in EUR 1.000			2013	2014	2015	2016	2017
<i>Maatschappelijk</i>	Overig	Diversen	24.450	18.986	24.614	24.614	24.614
<i>Bedrijfsleven</i>			216.302	262.828	296.472	296.472	296.472
	Subsidie	waarvan FMO	26.484				
		waarvan PUM	12.540				
	Bijdragen ZBO	waarvan ORIO via Agentschap NL	66.200				
		waarvan PSI via Agentschap NL	79.043				
	Bijdragen baten-lasten dienst	waarvan CBI	25.026				
4.4	Effectieve Nederlandse handels- en investeringsbevordering		6.960	6.960	6.310	6.310	6.310
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>	Bijdragen aan (mede)overheden	6.960	6.960	6.310	6.310	6.310
		NBSO (via EL&I)	6.960	6.960	6.310	6.310	6.310
Ontvangsten			57.363	55.539	48.941	44.499	46.161
4.20	Ontvangsten en restituties met betrekking tot leningen		57.363	55.539	48.941	44.499	46.161

Beleidsartikel 5: Toegenomen menselijke ontplooiing en sociale ontwikkeling

Beleidsartikel 5 Toegenomen menselijke ontplooiing en sociale ontwikkeling

Bedragen in EUR 1.000			2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen			343.241	486.654	584.821	584.821	584.821
Uitgaven:							
Programma-uitgaven totaal			1.100.152	1.061.258	1.077.823	1.077.823	1.077.823
5.1	Goed onderwijs, goed opgeleide bevolking en capaciteit voor onderzoek en innovatie voornamelijk ten behoeve van de beleidsprioriteiten		198.600	169.996	158.896	158.896	158.896
	<i>Bilateraal</i>		69.804	38.100	17.000	17.000	17.000
	Onderwijs	Bijdragenovereenkomst	69.804				
		Landenprogramma's					
	<i>Multilateraal</i>		33.000	44.000	44.000	44.000	44.000
	Onderwijs	Bijdragen (inter)nationale organisaties	3.000				
	Onderzoek en innovatie	Bijdragen (inter)nationale organisaties	30.000				
		GPE					
	<i>Maatschappelijk</i>		95.796	87.896	97.896	97.896	97.896
	Onderwijs	Bijdragen (inter)nationale organisaties	7.000				
		Subsidies	60.000				
		NUFFIC					
	Onderzoek en innovatie	Subsidies	28.796				
		Diversen					
		Bijdragen (inter)nationale organisaties	24.000				
		Diversen					
5.2	Versterking van het maatschappelijk middenveld in ontwikkelingslanden		456.125	449.000	449.000	449.000	449.000
	<i>Bilateraal</i>		125	0	0	0	0
	Onderwijs	Bijdragenovereenkomst					
		Landenprogramma's					
	<i>Maatschappelijk</i>		456.000	449.000	449.000	449.000	449.000
		Subsidies	456.000				
			382.000				
		waarvan MFS	60.000				
		waarvan SNV	13.000				
		waarvan VMP					

Bedragen in EUR 1.000				2013	2014	2015	2016	2017
5.3	Gelijke rechten en kansen voor vrouwen			52.470	44.506	43.261	43.261	43.261
	<i>Bilateraal</i>	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	8.027	5.830	5.122	5.122	5.122
	<i>Multilateraal</i>	Bijdragen (inter)nationale organisaties	UNIFEM	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
	<i>Maatschappelijk</i>	Subsidies	FLOW	38.443	32.676	32.139	32.139	32.139
5.4	Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten voor iedereen en een halt aan de verspreiding van hiv/aids			392.957	397.756	426.666	426.666	426.666
	<i>Bilateraal</i>			94.856	96.989	97.049	97.049	97.049
	HIV/aids	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	13.740				
	SRGR	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	43.037				
	Gezondheid algemeen	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	38.079				
	<i>Multilateraal</i>			232.104	224.220	232.220	232.220	232.220
	HIV/aids			75.000				
		Bijdragen (inter)nationale organisaties	UNAIDS	20.000				
			GFATM	67.000				
	SRGR	Bijdragen (inter)nationale organisaties	UNFPA	81.000				
	Gezondheid algemeen	Bijdragen (inter)nationale organisaties	GAVI	64.104				
			HIF	30.000				
			WHO	15.000				
				19.104				
	<i>Maatschappelijk</i>			65.997	76.547	97.397	97.397	97.397
	HIV/aids	Subsidies	Key population-funds	17.500				
	SRGR			48.497				
		Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan PSI, IPPF, IPAS	7.500				
			waarvan SRGR-fonds	30.000				

Beleidsartikel 6: Beter beschermd en verbeterd milieu

Beleidsartikel 6 Duurzaam water- en milieubeheer

Bedragen in EUR 1.000				2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen				533.944	307.216	177.171	177.171	177.171
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal				397.960	439.858	464.824	464.824	464.824
6.1	Duurzaam milieugebruik wereldwijd			206.983	207.697	221.667	221.667	221.667
	<i>Bilateraal</i> Milieubeleid	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	52.533	27.505	22.475	22.475	22.475
				20.288				
	Klimaat en energie	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	32.245				
	<i>Multilateraal</i> Milieubeleid	Bijdragen (inter)nationale organisaties		85.678	83.641	86.021	86.021	86.021
				40.997				
			waarvan UNDP, WB, ITTO, BMZ	14.291				
			waarvan UNEP	7.140				
			waarvan GEF/Montreal	19.426				
	Klimaat en energie	Bijdragen (inter)nationale organisaties		44.681				
			WB, IFAD, UNDP, GTZ	24.681				
			LDCF	20.000				
	<i>Maatschappelijk</i> Milieubeleid	Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan Commissie MER, WWF, WRI, PBL, Tropenbos, IUCN, Peace Parks	37.372	69.119	84.339	84.339	84.339
				35.475				
	Klimaat en energie	Subsidies	waarvan HIVOS	9.897				
				8.665				
	<i>Bedrijfsleven</i> Milieubeleid	Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan BGP, Both Ends	30.630	26.920	28.320	28.320	28.320
				4.510				
	Klimaat en energie	Subsidies	FMO	26.120				
		Bijdragenovereenkomst	PREP	6.910				
				19.210				
	<i>niet kanaal gerelateerd</i> Klimaat en energie	Bijdragen (inter)nationale organisaties	Diversen	770	512	512	512	512
				770				

Bedragen in EUR 1.000				2013	2014	2015	2016	2017
6.2	Efficient en duurzaam watergebruik, veiliger delta's en stroomgebieden en verbeterde toegang tot drinkwater en sanitaire voorzieningen in ontwikkelingslanden/partnerlanden			190.977	232.161	243.157	243.157	243.157
	<i>Bilateraal</i>			126.401	131.071	149.013	149.013	149.013
	Waterbeheer	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	80.650				
	Drinkwater en Sanitatie	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	45.751				
	<i>Multilateraal</i>			39.101	64.990	60.336	60.336	60.336
	Waterbeheer	Bijdragen (inter)nationale organisaties	waarvan UNESCO-IHE, WB	20.861				
	Drinkwater en Sanitatie	Bijdragen (inter)nationale organisaties	AfDB, UNOPS, UN HABITAT, UNDESA, UNICEF, WB	18.240				
	<i>Maatschappelijk</i>			7.811	9.827	9.272	9.272	9.272
	Waterbeheer	Bijdragenovereenkomst	NGO's	2.491				
	Drinkwater en Sanitatie	Bijdragenovereenkomst	PLAN NL, Transparency Int, Stichting Waste, RED Cross, IRC	5.320				
	<i>Bedrijfsleven</i>			17.664	26.273	24.536	24.536	24.536
	Waterbeheer	Bijdragen (inter)nationale organisaties	PPP's	7.784				
	Drinkwater en Sanitatie	Bijdragen (inter)nationale organisaties	A4A, Wetterskip Fr, AKVO, WAG Univ.	9.880				

Beleidsartikel 7: Regulering van het personenverkeer

Beleidsartikel 7 Regulering van het personenverkeer				2013	2014	2015	2016	2017
Bedragen in EUR 1.000				2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen				9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal				9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
7.2	Samen met (keten) partners het personenverkeer reguleren			9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
	<i>Maatschappelijk</i>			3.150	3.150	3.150	3.150	3.150
		Subsidies	Diversen	3.150				
	<i>Multilateraal</i>			3.350	3.350	3.350	3.350	3.350
		Bijdragen (inter)nationale organisaties	UNHCR	2.810				
	<i>niet kanaal gerelateerd</i>			2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
		Bijdragen ZBO	Dienst terugkeer en vertrek	2.500				

Beleidsartikel 8: Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland

Beleidsartikel 8 Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland

Bedragen in EUR 1.000				2013	2014	2015	2016	2017
Verplichtingen				9.703	9.265	9.533	9.533	9.533
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal				28.543	26.055	26.055	26.055	26.055
8.1	Grotere buitenlandse bekendheid met de Nederlandse cultuur			12.943	12.255	12.255	12.255	12.255
	<i>Bilateraal</i>	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	2.079	1.900	1.900	1.900	1.900
	<i>Multilateraal</i>	Bijdragen (internationale organisaties)	UNESCO	4.555	4.555	4.555	4.555	4.555
	<i>Maatschappelijk</i>	Subsidies	Prins Claus fonds	6.309	5.800	5.800	5.800	5.800
		Bijdragen (internationale organisaties)	Diversen	3.750				
				2.559				
8.2	Vergroten van begrip en/of steun voor Nederlandse zienswijzen, standpunten en beleid in het buitenland en het versterken van het draagvlak in eigen land voor het buitenlandbeleid			15.600	13.800	13.800	13.800	13.800
	<i>Bilateraal</i>	Bijdragenovereenkomst	Landenprogramma's	210	210	210	210	210
	<i>Maatschappelijk</i>	Subsidies	NCDO	15.390	13.590	13.590	13.590	13.590
		Opdrachten	Diversen	10.580				
				4.810				